

Robert.

Oversat fra Engelsk af Chr. Christensen.

(Sluttet.)

„Bel, hvad er det din Mening at sige?“ spurgte Robert.

„Jeg vil sige dem lige ud, at du er bleven en Kristian, og at du kan ikke længere bære dig ad, som de gør.“

„Jeg skal prøve,“ var Svaret.

„Jeg saa Mærke til, at derjom de gør Indvendinger og laver Besværligheder for os, vil jeg udvove min utvivlsomme Met til at jette hvem som helst af dem ud af Bærtheden, om de viljer sig der igen.“

„Jeg ønsker, du vilde,“ sagde Robert.

„Vejligheden lod ikke længe vente paa sig; thi Jackson, der havde faaet nyt Mod ved sit sidste Besøg, kom snart igen for at aflægge Robert et Besøg. Men i Stedet for Robert kom Harrison ham i Møde.“

„God Dag, Hr. Harrison,“ sagde Jackson driftigt, „er Johnien her?“

„Ja, han er,“ svarede Harrison i en Tone, der lyntes at sige: „Gør dig nu ikke altsjor fræk.“

„O, vel, maatte han er optaget; jeg ønskede bare at se ham et Minut.“

„Hr. Jackson,“ sagde Harrison, „jeg har et Par ligestremte Ord at sige Dem: Denne Afdeling bestyrer jeg, og saa længe jeg er her, vil jeg ingen Dagdrivere og Sladderstæfere have her; fortaar De det?“

„Fortaar! De behøver slet ikke at gøre Dem saa baltvrig over den Ting. De bilder Dem vel ikke ind, at De er Herre og Mæster over det hele.“

„Undskyld mig, om jeg sagde mere, end jeg burde,“ fortalte Harrison; „men det kan ikke tillades.“

„O, vel, jeg skal nok se Johnien at se en anden Gang; det gør ikke saa stor Forskel.“

„Undskyld mig, Jackson, men Johnien ønsker slet ikke Deres Besøg.“

„Ønsker ikke! Hvad mener De?“

„Jeg mener, han ønsker intet Samkvem at have med Dem. De fortaar det maatte ikke, Jackson; men Sandheden er, at der en slet en stor Forandring med Johnien.“

„Hvad mener De?“ aentog Jackson.

„Jeg mener, at han,“ haaber jeg, er bleven en sand Jesu Kristi Efterfølger, og derfor kan han ikke leve, som han før har levet, og han ønsker, at jeg skulde sige Dem det.“

„Fordi han selv skammede sig ved at sige det, antager jeg,“ sagde Jackson: „I er et bestigt Par Humbugmagere!“

„Nej, han skammer sig ikke ved selv at sige det,“ udbrød Robert, der i det samme kom til Stede med blussende Kinder og julkende Pline, „og han behøver heller ikke at skamme sig. Jeg er særdig med jer alle, og det er godt. Jeg er kun bedrøvet over, at jeg blev ved saa længe hos eder, som jeg gjorde.“

„Uha da!“ vrængede Jackson, „sikken et Par Mærke! Hvor er vi dog gode, færlig naar vi drifter os fulde Søndag Eftermiddag og saa bliver pittede i Seng, medens Familien er borte.“

Robert var i sin Opbidselse ved at svare; men Harrison lagde Haanden paa hans Arm og sagde: „Ei hellere stille, Johnien, og lad mig tale med ham.“

Derpaa vendte han sig til Jackson og sagde: „Alt dette er forbi og glemt. Det er bekendt og tilgivet. Har De mere, De skal have sagt?“

„Mere? Nej; med Undtagelse af, at jeg haaber da, Johnien ikke er falden i Sønderne paa en værre Slængel, end Harrison var.“

Harrison sølte sig tilskyndet til at give Svar paa Titale; men han befimede sig og sagde roligt:

„Forlad Bærtheden, Jackson.“

„Jeg skulde ønske at vide, hvem der har givet Dem Ret til at kommandere mig ud,“ sagde Jackson opragt.

„Forlad Bærtheden,“ sagde Harrison igen i en rolig, men bestemt Tone.

„Overken for Dem eller andre af den Kaliber,“ raabte Jackson og satte sig i Forværsstilling.

„Saa kommer jeg til at hjælpe Dem,“ sagde Harrison; og før Jackson havde faaet Tid til at tænke sig om, fandt han sig selv skruende rundt ude paa Gaden efter et frægt Stød, der havde hjulvet ham ud af Døren. Først sølte han sig tilskyndet til at sjaas; men han havde en Følelse af, at Harrison havde for fast et Tag for ham at modstaa, og med en G eller to gif han sin Vej, og Robert saa ham ikke mere.

I „Morsnaglerne“ drejede Samtalen nogle faa Aftener senere sig om Robert, som en af dem havde mødt paa Gaden den Dag. „Saa vilde 'nap nok tale til mig,“ sagde han.

„Ma, det er den Harrison, der har faaet et Tag i ham,“ sagde Jackson med en Gd, „en indbildt, opløst —; jeg skulde ønske at vide, hvad han er for en Krabat. Jeg skal nok huise ham en skøn Dag for et Puds, han har spillet mig.“

„Bar det den Dag, han smed dig ud af Majons Fabrik?“ sagde en af de andre.

En skralende Latter fulgte dette Spørgsmaal; og Jackson kastede i hsi Grad ærgrelig sin Pibe fra sig, som om han vilde forestille sig endnu mere fornærmet; men da dette kun forsøgte Latteren, anstaa han det for kloget at samle den op igen og tie stille.

„Kom Jackson,“ sagde Smithson, „det kan jo ikke nytte at nægte det. Han fandt dig der efter Johnien og lagde dig, at du skulde lade ham være, gjorde han ikke? og unge Johnien selv stod som en Mur. — Jeg kan godt lide at se en Mand vise sin Farve — og da du saa blev for næsøis, smed han dig ud; gjorde han ikke?“

„Og Mojs sagde, han var aldrig før set Jackson komme ud i en laadan Part,“ sagde en anden, „det var næsten, som han fløj.“

„Bel, lad ham bare prøve at røre mig igen, det er det hele!“ sagde Jackson.

„Ma, det skal du vist nok passe paa, han ikke faar Anledning til,“ sagde Dyle; han er een for mange for dig; men hvad med Johnien, kommer han igen?“

„Nej,“ svarede Jackson, „han tør ikke.“

„Bel, jeg ved med Senjyn til dette, tør ikke,“ sagde Smithson tankefuld; „maatte var det bedre for nogle af Reften af os, om vi kom til at ligne ham.“

„Ma, lad os nu bare være fri,“ sagde Dyle; „kom Smithson, tag dig en Fingerring og giv os „Et Liv paa det blaa Ocean“; og han begyndte at nynne paa Wijen.

Robert var nu færdig med „Morsnaglerne“; og de ulykkelige unge Mænd, som samsledes der, blev snart færdige med ham, da de fandt ud, at han virkelig mente, hvad han havde sagt til Jackson; og at, hvad der end havde været at sige om hans tidligere Liv, saa var der intet at udsætte paa ham nu.

Stampen var udkempet, og Robert havde fejret over nogle af de Kristelser, der særlig havde plaget ham; han havde lært den store Lektie, der er saa vigtig for os alle, at det at være bestemt og oprigtig i hele sit Gudsforhold er den lykkeligste og tillige den hæderligste Fremgangsmaade, samt at naar Korset bliver villigt taget op, er det os ikke for tungt at bære.

XII.

Har Haand du lagt paa Herrens Flov, Da se dig ej tilbage, Se ej til Verdens Trulleskov Og ej til Sodoms Plage! Men vlsj din Fure, jrs Guds Sæd! Er Jorden dig for tør, saa graed; Vil Graaden kvæle Nøsten, Da tænk paa Gyldehøsten.

Vi maa ikke tro, at Robert ingen andre Bærtheligheder mødte, end de i sidste Kapitel omtalte. Jo, han mødte mange, som enhver, der ærligt og redeligt stræber efter at følge i Kristi Fodspor, vil gøre. Han fandt ud, at „Verden, Skædet og Djævelen“ prøvede at indvile ham i deres Snarer og føre ham tilbage igen paa de gamle, onde Veje. Og naar han fundtom troede, han havde vundet en Sejr. Kom de gamle Kristelser atter tilbage, og dette gjorde ham ofte helt ulykkelig. Men hans Samtaler med Harrison hjalp ham meget; og hvad der hjalp ham endnu mere, var, at han alvorligt søgte Guds Aands Vejledning og Hjælp til at følge sin Frelser; og skønt han blev dygtigere i sin daglige Gerning, blev han ogsaa mere brændende i Anden til at tjene Herren.

I den Hensigt var Harrisons Indflydelse af største Betydning for ham. Han havde lært at indse, at Fild og Trofast i vor jordiske Gerning ogsaa tjener til at forherlige Gud. Han lærte saaledes at hellige hele sit Liv og gøre den Del deraf, som ellers ofte vilde være fedelig Slid, interessant og virksom. Han prøvede ærligt at gøre sit bedste for sin jordiske Mester, ikke med Sjensjensje for at behage Vennefælle, men med et oprigtigt Hjerte i Gudsfrugt; og dermed blev han mere og mere dygtiggjort til sin Gerning og gjorde raske Fremstridt, saa han af Maion blev anset for at være en af hans paalideligste unge Mænd og noget af en Autoritet i alt, hvad der hørte til hans Afdeling i Forretningen. Dette gav ham megen Indflydelse, som han prøvede at bruge til sine Medarbejders bedste. Han talte ofte med dem, naar han fandt en god Anledning, og prøvede at drage deres Interesser imod det gode, samt beskytte dem mod de Snarer, han selv var falden i. Det behøver ikke at meddeles, at Maion glædede sig mere ved at lægge Mærke til dette, og hvorledes hans Faders og Moders Mæde var endnu større.

Efter 2 a 3 Aars Forløb fik Harrison Tilbud om en meget betroet Stilling et andet Sted, og skønt Maion hødt vilde af med ham, raadede han ham dog for sin egen Skyld til at tage den. Der maa vi saa bygde ham Farvel. I sin ny Stilling lykkedes alt for ham over Forventning, og han steg fra en Tilidspost til en anden, indtil han blev Medlem af Firmaet. Der fortalte han i endnu større Stil at øve den samme gode Indflydelse paa sine unge Mænd, som han før havde gjort overfor Robert; og mangen en ung Knøs, der kom ind til London og var udtat for alle dens Kristelser og Rarere, har haft Grund til hele sit Liv at takke Gud, fordi han kom under Harrisons Indflydelse. Han og Robert blev ved at være gode Venner, og denne kom aldrig til London i Forretningsanliggender, undtagen han ogsaa maatte besøge sin gamle og trofaste Ven.

Da Harrison forlod Wyndham, var Roberts Læretid næsten udløbet, og Maion tilbød straks at tilintetgøre hans Kontrakt for Aesten af Tiden og give ham Harrisons Plads. Under Forhandlingen herom udtalte Maion sin Tilfredshed med hans Opførelse, „uden hvilet, De nok forstaa, jeg ikke vilde give Dem dette Tilbud“. Derpaa gav han en Sentudning til hans tidligere Læreaar og spurgte, om han vilde have noget imod at fortælle ham alt om Afsæerne med Maion; thi han sagde: „Jeg havde daarlige Tilbøjeligheder, før jeg forlod Wyndham, og jeg havde gjort mig skyldig i meget, som Fader ikke vidste.“ Derpaa fortalte han om Harrison, hvor venlig han havde været, og hvor ofte han havde opløst og vejledet ham, samt om hans Eksempel baade i og uden for Forretningen, hvordan han havde taget hans Parti, naar andre saa med paa ham, og opmuntret ham til at blive i sin Gerning, samt advaret ham mod at lytte til de gamle Kammeraters Overtalelser. „Og min eneste Frygt, Hr. Maion, med Senjyn til at modtage Deres Tilbud, er, at De vil finde en altfor stor Forskel nu, da Harrison er borte.“

„Jeg vil løbe Riisiko, Hr. Johnien,“ sagde Maion opmuntrede. Det var første Gang, Maion havde tituleret ham „Hr.“, og der var næppe nogen Ironi deri, da hans Ansigt straalede af Tilfredshed. „Jeg vil løbe Riisiko, og jeg skal sige Dem til deres Opmuntring, at jeg har lagt meget nye Mærke til Deres Opførelse — mere end De maatte tænke — lige fra først af; og at, hvad De saa aabent har fortalt mig, itadsfæster helt

igennem den Opfattelse, jeg har forenet mig. Det er mig en stor Glæde, baade for Deres Faders Skyld og Deres egen, at jeg kan tilbyde Dem denne Stilling, og jeg haaber, De vil beholde den, til der viser sig noget bedre.“

„Sviken Glæde, der blev i Wyndham, kan du vel selv forestille dig, selv om der let kunde skrives et langt Kapitel om Roberts Besøg hos dem, da de hørte det hele, og da hans Ven Harrison, hvem han ifjldte saa meget, rejste med ham og blev modtaget i Hjemmet næsten som deres egen Søn.“

Derjom vi nu efter nogle Aars Fraværelse atter kommer tilbage til Wyndham, gaar ned ad Gaden og betragter de nye Fabrikker, kommer vi ogsaa til Maions; men den er bleven meget forandret og ikke saa lidt forstøret. Paa Skiltet er der ogsaa slet Forandring. I Stedet for det ene Naam „Maion“ læser vi nu „Maion og Johnien“. Vi spørger forbaavjet: „Hvad, er Robert Johnien kommen i Partnerkab med Maion?“

Vi maa hellere gaa ind og spørge ham selv. En lige frem, forretningsmæssigt udvæende Mand kommer os i Møde og buffer. Vi gør os selv bekendt, og i næste Øjeblik genfinder vi i Manden foran os vor gamle Ven Robert selv. Han indbyder os naturligvis til at komme med ind, skønt det er ikke her, han bor; men han paaftaar, vi skal følge med ham hjem efter Kontortid til hans smukke, lille Villa uden for Wyndham paa Vejen til Walton Hall. Der sidder han saa med sine egne imaa paa Knæerne og fortæller os hele sin Historie. Maion ønskede at træffe sig tilbage og overdrage Forretningen til sin Søn, men han indstaa, det vilde være bedst, om han kom i Partnerkab med en, som helt igennem forstod sig paa Forretningen, og til hvem han kunde have udeli Tillid. Han foreslog derfor Robert at gaa i Partnerkab med hans Søn, idet han gjorde gældende, at Forretningen vilde kunne udvides betydeligt, efterdi Indbyggertallet i Wyndham øgedes stærkt. Medens den Sag endnu var uafgjort, traf det sig en Gang, at Maion omtalte den for Kaptajn Norman, der nu havde arvet sin Faders Gods og boede i Walton Hall. Saa snart denne hørte Tale derom, bad han straks om Lov til at hjælpe Robert, om denne manglede den tilstrækkelige Kapital til at begynde med. Dette havde han gjort, og Robert var saaledes bleven sat i Stand til straks at købe en Part i Forretningen. Han havde nu, tilbagebetalt største Dele af den laante Kapital, og ved Guds Betsignelse havde Forretningen udviklet sig endog mere, end de havde ventet. Han var desuden, som vi senere hørte, bleven en meget indflydelsesrig Mand i Byen og havde alles Agtelse. Desuden var der ikke en Mand, som var mere virksom og alvorlig i den Kirke, hvortil han hørte.

Det vilde være skønt, om vi kunde give en ligeaa fordelagtig Skildring af en af de andre Personer, vi har lært at kende i Historien. Marston vendte sig desværre aldrig rigtig bort fra sine onde Veje. En kort Tid syntes han at forbedre sig, efter sin stakkels Moders Død, der indtraf ca. 1½ Aar efter hans Døds Odagelse, vendte han tilbage saa langt, som hans Midler vilde tillade ham, til sin Truftenfabslast, og vi ved, hvor den Vej vil ende. Til Trods for alt, hvad der blev gjort for ham, sank han dybere og dybere, indtil han til sidst slap over til Amerika, mistaent for Delagtighed i et frøgteligt Morderi, der var begaaet. Rigejom Roberts Vej var „den retfærdiges Sti, der som et skinnende Vds bliver klarere og klarere til Middag,“ saaledes var stakkels Marstons lig den anden, der omtales i næste Bærs: „De ugudeliges Vej er som Mørket.“

Du kunde maatte have Vigt til at vide, om Robert nogen Sinde mere saa den gamle Sømand, hvis Fortælling havde gjort saa dybt Indtryk paa ham, og hvis færlige Ord saa ofte senere var kommet i hans Tanker. Ja, han gjorde, og det gif saaledes til: En Dag maatte han rejse til en Naboby i Forretningsanliggender, og da han kom derhen, huise han, at det var der, den gamle Sømand standiede for at se sin Moders Grav. Da han var færdig med sit Grinde, gif han ind paa Kirkegaarden for at se, om han kunde finde den. Den gamle Graver havde travlt mellem Gravene og hjalp ham at søge efter den. „Ved De noget om Sønnen, Ruben Wilmot, der gif til Søs?“ spurgte Robert.

„Om jeg gør!“ udbrød den gamle; „ja, det kan De være sikker paa; thi en bedre Mand, end han er, har aldrig boet i Millbrook.“

„Hvor han er da?“ spurgte Robert.

„O ja! Han har været her 3 Aar nu til næste Fredag. Han kæbte det gamle Hus der nede ved Vassen, hvor gamle Brown plejede at bo. Han lagde, han kunde dog have Vigt til at se en lille Smule Vand. De ved maatte, hvor jeg mener.“

Det vidste Robert imidlertid ikke, saa Graveren paotog sig at være hans Vejviser. De fandt den gamle Mand spadserende frem og tilbage i sin lille Have, ligesom han plejede at gaa frem og tilbage paa Dækket, og da han saa Robert nærne sig, som om han vilde tale med ham, tog han høflig Satten af og sagde: „Deres Tjener, min Herre.“

„De huise mig ikke,“ sagde Robert.

„Det kan jeg ikke sige, jeg gør,“ svarede den gamle, idet han lidt forbaavjet saa paa ham.

„Mindes De, hvorledes De for over ti Aar siden kom her til Byen med den gamle „Regulator“ for, som De sagde, at se Deres Moders Grav, og hvordan De da fortalte om et Skibbrud for en ung Knøs, der sad lige over for Dem? De havde en Ven med, som De tilnærkede Styrmand, huise jeg.“

„Men De er da ikke den unge Mand?“

„Jeg er,“ sagde Robert milende. „Og jeg tænkte, da jeg huise, dette var Vnen, De talte om, at jeg vilde prøve at finde Deres Moders Grav; for jeg har saa ofte tænkt paa Deres Historie, selv om jeg ingen Anelse havde om, at De boede her.“

„Det var smukt gjort af Dem at huise paa min fære, gamle Moders Grav og komme at besøge mig, kom ind! kom ind! og lad os tale lidt med hinanden.“

„Nu, unge Mand,“ sagde den gamle, da de var

kommet ind i Høtten,„ maa jeg give Dem et Spørgsmaal? De vil ikke tage mig det ilde op?“

„Nej, sikkert vil jeg ikke det,“ svarede Robert.

„Har De søgt Herren, unge Mand? Har De?“

„Jeg haaber, jeg har,“ svarede Robert. „Jeg tror

paa ham, og han har været meget naadig imod mig.“

„Amen, Amen! Priser Herren,“ sagde den gamle Mand, idet han greb Roberts Haand og gav den et hjerteligt Søndagshaandtryk. „Saa er det alt godt, ja alt godt. Hvordan er det nu, der staar i Sengen?“

„Befølgte i Kristus for hans Navns Skyld,“

Et Hjertens Bøkkommen her modtag.“

„Ja, og det er alt det Slægtfæb, jeg har tilbaare men

Min Sjæl skal bede for Zion end, Mens Liv og Aande jeg har; Thi Venner og Slægt er gaaet derind, Hvor Gud i sin Naam dem ta'r.

O, hvilket herligt Haab det er, er det ikke? Og vi skal møde dem igen — maatte inden ret længe.

Apostle, Profeter, Martyrer der Omkring min Frelseres ftaar; Og snart, mine Venner i Kristus saa fær, Vi den herlige Stare og naar.“

„Men De havde en Ven med Dem den Gang,“ sagde Robert; „han var ikke af Deres Familie, antager jeg?“

„Nej, ikke i Familien, men min gamle Styrmand, der har fulgt mig lige siden den Gang, jeg fortalte om.“

„Lever han endnu?“ spurgte Robert.

„Nej, han er død, gaaet bort før mig, han havde et slem Angreb af den gule Feber nede i Vestindien, og den gjorde det af med ham i nogle faa Timer. Men han er gaaet hjem. Serligt, herligt! var de sidste Ord, han talte;“ og den gamle Sømands Læber skælvede, og hans Pline faldtes med Taarer. De sad derpaa og samtalede, Robert fortalte ham, hvordan han var kommen til at søge Herren, medens den gamle ofte afbrød ham med Udbrud af Tak og Pris eller Umier af Salmer. Endelig var Tiden omme, at Robert skulde gaa. „De vil komme at se til den gamle igen, vil De ikke, naar De kommer denne Vej?“ sagde han, idet Robert rejste sig.

„Det vil jeg sikkert gøre, og De maa ogsaa komme at besøge mig, svarede Robert, hvilket den gamle Sømand lovede at gøre. Men han fik det aldrig udført; thi næste Vinter blev han meget syg og sendte Bud efter Robert for at sige ham Farvel.

„Af Sted til jidst!“ udbrød han, idet han strakte Haanden ud mod Robert. „Af Sted, og færdig til Rejjen. Alt i Orden, Styrmand, alt klar!“

Dybt falden, utro, min Frelser er nær For mig at frelse, han sikkert er her. I Ven maa jeg kæmpe som uleste Orm, Ved Kristus i Skibet jeg smiler ad Storm!

Vil De læse for mig?“ sagde han; „jeg kan ikke tale meget nu, og jeg kan ikke holde ud at læse.“

„Robert tog den forslidte Bibel, den gamle Bibel, der havde tilhørt Kaptajnens Moder og siden hendes Død været hans Lædager paa alle hans Rejser, og begyndte at læse af det Kapitel i Brevet til Korintherne, der begynder saaledes: „Thi vi vide, at derjom vort jordiske Hus, denne Hytte, nedbrydes, have vi en Bygning af Gud, et Hus, som ikke er gjort med Hænder, evigt i Himlene.“

„Salige Haab, salige Haab,“ sagde den gamle Mand; „det er Sjælens trøstige og faste Anker, ja, trøst og fast,“ og idet han sagde disse Ord, rejste han sig op i Sengen: „hvilket ogsaa gaar indenfor Forhænget,“ men Anstrengelsen udmattede ham, og Robert sluttede Bæret: „Hvor Jesus, vor Forløber, gif ind for os.

„O, ja, Jesus! Han er alt, og i alle.“

Derpaa knælede Robert ned at bede med sin gamle Ven, hvorpaa han forlod ham. „Jeg haaber at se Dem igen,“ sagde han, idet han forlod Stuen.

„Ikke her, unge Mand, ikke her; men jeg haaber, vi skal mødes. Gud velsigne Dem og jøre Dem fræk hjem til jidst.“ Og idet Robert lukkede Døren, hørte han ham sige:

Frelst i den sikre Haav, O, modtag min Sjæl til jidst.“

Den gamle Kaptajn hviler ved sin Moders Side indtil de retfærdiges Opstandelse. Ulykkelig for os om vi maa slutte vort Livs Sejlsads, som han gjorde.

Derjom Robert Johniens Livs-Historie ikke allerede har lært os sin Lektie, saa vil det ikke være til stor Nytte at gentage den; men det har stundom sin Betydning at summere op, hvad vi har lært, for at vi derved kan saa et klarere, samlet Indblik i det hele. Lad derfor vore sidste Ord blive disse:

Robert Johniens Rejstrin hans Ungdomsdage bestod i Mangel paa Sandhed og Mod. Og da Guds Raade fornøvede hans Hjerte, saa han fik sin Skyld at se og kom under Guds Aands Vejledning, blev han sand, modig, alvorlig og standhaftig; og saaledes gif han fremad ogsaa i dette Livs Spøker og i at tjene Gud. Der kan ikke leves et sandt Liv, et Liv, der er værd at leve, uden disse Egenskaber.

Unge Mænd, vær sande, vær brave, oprigtige i eders Forhold over for baade Gud og Mennesker, samt modige til at modstaa alt det onde og altid gøre det, som eders Samvittighed siger eder, er godt. Lad Gud i sin Naade fornøve eders Hjerte, og prøve saa at fuldfylde eders Løb for Kristus uden Skam og Vanære. Saa skal I Skridt for Skridt vinde Sejr, den Sejr, som overvinder Verden; og eders Liv skal blive „de retfærdiges Sti, der er som et skinnende Vds, der bliver klarere og klarere indtil Middag.“